la humanitat

Director: Lluís Companys

Redacció i Administració: Pelai, 56, 2.on

Telèfons 16407 i 16408

Imprenta: Carrer de Bot, 21

Any I * Núm. 2 — Barcelona, 10 de novembre de 1931 — Edició de la nit — Dues edicions diàries

Ossorio i Gallardo diu:

Mi posición ante la República y ante España

Los inspiradores de este nuevo periódico me honran preguntándome por "mi posición ante la República y ante España".

Es sencilla la respuesta. Esa posición es la misma que he tenido toda mi vida ante todos los sistemas, todos los problemas y todas las circunstancias. Para mí, la política no ha sido nunca el esfuerzo en busca del mando, sino la lucha perseverante en defensa del Derecho y de la Libertad, por los caminos de la Democracia. Claro que no he hecho voto de no gobernar. Lo que digo es que la función de gobierno me parece en España menos importante que la de apostolado y educación; porque si España no eleva su nivel de ciudadanía, serán inútiles los esfuerzos de los mejores gobernantes.

Por mantener ese criterio rectilíneo — y un tanto intransigente, lo reconozco — he sido y soy alternativamente combatido por las derechas y las izquierdas. Cada grupo se enfada conmigo cuando le censuro si coloca el interés, la pasión o el sectarismo por encima del orden jurídico, terreno único en que deben actuar las muchedumbres civilizadas.

Así, por ejemplo, si combato las intransigencias del capitalismo, y abogo por la función social de la propiedad, y defiendo la participación obrera en el beneficio y en el gobierno de las industrias, los elementos conservadores me colman de improperios. Ahora mismo estoy atravesando una de esas etapas. Y si sostengo que los religiosos tienen tanto derecho a vivir y a trabajar como los seglares, y que el socialismo no es, prácticamente, un orden político útil, y que ninguna organización obrera tiene el "derecho de perturbación" que ahora se atribuyen algunas, y que cuantos se salgan de la ley deben ser severamente, inexorablemente enfrenados, son los hombres "avanzados" (¡que se lo creen ellos!) quienes me increpan. Para unos, soy un servidor del clericalismo y para otros, cultivador del socialismo. ¡Cuando e tan notorio que no sirvo a nadie, que no cultivo a nadie y que, por motivos temperamentales... no aguanto a casi nadie!

Apartado el último rey de todas las ordenaciones jurídicas, mediante el amparo perseverante a una dictadura oprobiosa; desechada mi propuesta de una abdicación; llegada la República no tanto por el innegable esfuerzo de los republicanos como por el imperio de la realidad, mi posición ante el nuevo estado de cosas es clarísimo y lo he explicado muchas veces. Sin renegar de las íntimas convicciones doctrinales que me han acompañado toda mi vida (porque no se cambia de ideas como de ropa) reconozco que ellas no sirven

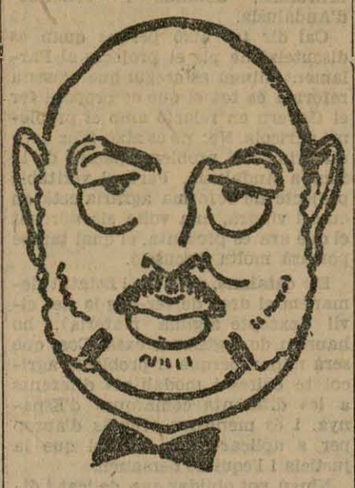

OSSORIO I GALLARDO

hoy absolutamente para nada; me opongo a cualquier intento de restauración; creo que interesa a toda España el éxito de la República; la sirvo en cuanto puedo, sin pretender siquiera el premio moral de su gratitud; y me esfuerzo — con poco fruto — en convencer a las gentes de la urgencia de constituir una fuerza conservadora republicana, porque si no se hace así, España se encontrará en la alternativa de un régimen desbocado hacia la izquierda, sin contrapeso, o una fuerza derechista cuya verdadero e íntimo empeño, disfrazado con otros pretextos, es derribar la República. Es decir, rojo o negro. ¿No será útil que alguien ofrezca un color intermedio? ¿No es urgente una política de centro, que actúe de derecha en la República y de izquierda en relación a los restauradores, descubiertos o vergonzantes? La falta de una derecha republicana puede matar a la República gubernamental y constructiva. Si es eso lo que buscan nuestros elementos conservadores...

Sería hipocresía cómoda excusar mi pensamiento en cuanto al problema catalán.

He sido siempre partidario de un regionalismo autónomo. Formado en la escuela de D. Antonio Maura, es indicado que sea esa mi posición.

Pero no soy — naturalmente! — nacionalista sino de España. Sería batsante raro que de los barrios bajos madrileños saliera un nacionalista catalán.

Aseguran los nacionalistas que ellos no desean separar Cataluña de España. Lo creo así, primero porque los juzgo sinceros y discretos, y después, porque si apeteciesen la secesión, hubieran aprovechado la ocasión que recientemente se les no a las manos para intentarla. Pero me parece que, contra su propia voluntad, el sentimiento nacionalista les llevará a la separación; pues toda nación necesita un órgano jurídico para gobernarse, es decir, un Estado, y cuando un núcleo humano se siente nación, la ley de la congruencia le lleva a desear un Estado propio, sin dependencia ni subordinación a otro. He aquí porqué no es caprichosa, después de una propaganda nacionalista durante varios años, la aparición del partido "Estat catalá". Y en cuanto éste triunfara plenamente, la lógica haría que quedase traspasada la fuerza al incipiente grupo "Nosaltres sols". ¿Y después?...

Alguien pensará que, dicho esto, debo declararme enemigo del Estatuto. Pero me ocurre todo lo contrario. Soy partidario de un Estatuto tan amplio como la realidad consienta (el más o el menos se discutirá en las Cortes) ante todo porque, según he dicho antes, me atraen las autonomías regionales, y después porque tengo gran fe en el recto sentido catalán. A él hay que fiar el gobierno de las pasiones de su propio pueblo. Las vías de la imposición, de la coacción, de la desconfianza, del imperio centralista no harán sino envenenar el problema. Así ha ocurrido siempre. Los caminos de la confianza serán más fructíferos, quiero decir, los únicos fructíferos. No olvidemos que en la derecha sigue enhiesta la bandera de Cambó (merecedor de mayor justicia) "por la concordia", y en la izquierda ha surgido un movimiento potente, de fuerte significación liberal, que sabe anteponer los problemas universales a los locales.

En ambas corrientes hay que confiar. Y a los que me llamen incauto, ciego y bobo, les responderé que una experiencia de más de un cuarto de siglo, me permite establecer esta afirmación: a los catalanes se llega por el corazón o no se llega nunca.

ANGEL OSSORIO

cada dia...

Butlletí del temps

Un altre dia gris. Però no tan gris com l'anterior. Tot degenera!

De tant en tant, un cop de vent. Però tampoc el vent bufa com abans, ja no alça, irreverent i desvergonyit, le faldilles de les senyores i les sotanes dels sacerdots. Les senyores porten unes faldilles molt curtes que el vent no té necessitat d'aixecar; els sacerdots no van tant pel carrer com hi anaven abans.

De tant en tant, un breu, un lleu ruixim de pluja. Per a què no fos dit, un dia núvol sense pluja és un dia incomplet.

Un infant preguntava a la seva nurse:

—Escolta, diga'm: On és el sol? Fa molts dies que no he vist el sol.

I la nurse, *que no sabia que dir, ha dit:*

—S'havia espatllat, saps? No funcionava bé... I l'han dut a un taller de reparacions per a ús exclusiu del sol, la lluna i els estels.

Sí, vaja: com l'automòbil del papà, després de les excursions que fa quan la mamà es queda a casa.

* * *

No hi ha por

Aquesta és una dama de la nostra aristocràcia, que és una aristocràcia en la qual influeix més el diner que no la sang.

Aquesta dama està desconsolada, abatuda, tristíssima. Ni un glop de té li passa per la gorja.

—Ja ho veu!—ens diu amb una veu de dama de les camèlies en l'últim acte—. Treuen els jesuïtes! Una ordre tan mundana, tan distingida!

I nosaltres, com que la cosa no ens afectava tant, hem dit:

—Però, senyora, tranquil·litzi's! No els treuen.

—Ah! No els treuen!—i el seu rostre resplendia.

—No, senyora; ja els varen treure l'any 1767... però van quedar-se.

* * *

Estudiantina

El senyor Royo Villanova, en presentar-se el problema de la incompatibilitat de càrrecs, ha dit que pensava renunciar l'acta de diputat per a dedicar-se novament a la càtedra.

Tan tranquils que estaven els estudiants!

* * *

Aquelles declaracions

"...Por lo que toca al Estatuto, puede decirse que sólo están interesados en él los partidos catalanes que lo hicieron base de su política... En Cataluña, con excepción de los partidos catalanistas, no se siente la necesidad de que la enseñanza sea en catalán exclusivamente... Tan evidente es esto, que cuando los obreros crean escuelas por su cuenta, y son muchas las que funcionan en Cataluña, la enseñanza la dan en castellano, y si se preocupan de otra lengua, generalmente enseñan el francés... Recientemente se ha hecho una campaña para que los rótulos de las tiendas se redacten en catalán; pues bien, la mayor parte de los rótulos de las tiendas de Cataluña están redactados en castellano..."

Es el senyor Royo Villanova qui parla?

—No: és el senyor Salvador Vidal i Rossell, conseller de Foment i Agricultura a la Generalitat de Catalunya.

Que ja no és conseller de Foment i Agricultura a la Generalitat de Catalunya.

* * *

Homenatges

Per a celebrar les noces d'argent de J. M. Lòpez Picó—un dels nostres esperits veritablemente selectes—, amb la poesia, els seus amics han editat en un volum pulcre, ellegant, una Antologia *de la seva obra poètica.*

Fins ara als poetes—com als pintors, com als autors dramàtics—, hom els dedicava un sopar. Un sopar amb discursos, xampany del país i, a vegades, intoxicació.

I el poeta era aquesta cosa trista: l'home al qual han donat un sopar.

Ens sembla més digne el llibre.

C.

L'actualitat al món

Van a ésser exterminats els pintorescos bandits de la Còrsega

La lluita contra els bandits, a Còrsega, sembla que va a prendre un caire definitiu. Les autoritats franceses, cansades ja de què, amb una rialleta de desconfiança, la gent comentés gens favorablement per cert, la impunitat absoluta que gaudien els bandits en la illa mediterrània, han decidit fer un cop decissiu, i, a l'efecte, després d'enviar a aquesta uns centenars d'homes amb metralladores, gassos asfixiants, canons i gossos ensinestrats en perseguir als homes.

Totes aquestes forces han començat ja a operar, davant la sorpresa d'aquella bona gent, que mai havia sospitat que per a combatre als herois del "maquis" feia falta tanta gent i tantes coses .Els habitants de

El bandit Spada.

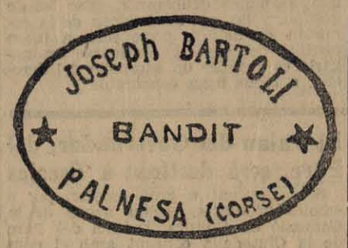

El segell de Bartoli.

Còrsega, els uns per por i els altres per simpatia, eren, fins ara, els més ferms ajuts que els bandits tenien. Les regions on campaven els Santoni, Spada, Bornea i altres bandolers, seran escorfollades, sitiades, ocupades militarment, i hom creu que serà difícil als que, vivint fora de la llei, s'havien convertit en amos i senyor d'aquella terra, lliurar-se de la justícia.

Les informacions telegràfiques ja ens han donat compte de ço que passa a Còrsega. La mort del bandoler Bartoli, que acabà els seus dies a mans d'un espoliat que havia perdut la paciència, ha esat ja explicada. El que no s'ha dit, és que el tal Bartoli, a les butxaques portava un segell de metall que portava aquesta inscripció: "Joseph Bartoli, Palneca (Corse)", demostració evident de què els seus "afers" estaven muntats comercialment i de què l'ofici de bandoler no és pas una cosa que sorprengui a ningú a aquella illa.

Nombrosos partidaris dels malfactors han estat arrestats. Seneri, Santori, cosí de Bartoli, i també bandoler com ell, ha estat detingut, i, segons sembla, ha perdut la vida en la seva lluita amb la tropa, i moltes altres figures de segon pla són també a la presó.

Però manca posar encara la mà damunt de l'Antoni Spada, el solitari que fins ara ha estat l'amo absolut de la terra corsa. I també al agafar a l'antic gendarme Bornea, que té a les seves ordres una terrible banda de bandolers, i al temible malfactor Ettori, que té al seu haver una llarga llista de fets sagnants.

Les darreres noves són de què la "columna d'ocupació" ha ocupat diverses poblacions, a tall de guerra de debò. I de què en alguna d'elles, ha estat detingu l'alcalde.

Estem veient que les autoritats franceses ens malmetran una de les coses més pintoresques que ens quedaven a Europa!

R.

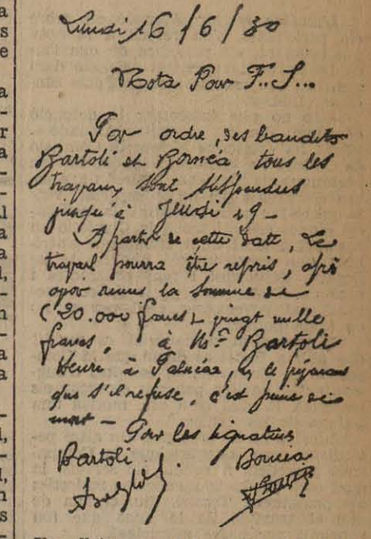

Una lletra que palesa el poder dels bandits.

Mercès, a tots

Amb tot i que el nostre diari va sortir ahir amb un gran retard, el públic va absorbir totalment l'edició essent-nos imposible servir tots els exemplars que ens demanaven. Poques vegades s'havia vist un interès tan excepcional per la sortida d'un diari.

Els nostres amics han de perdonar-nos el retard i les obligades deficiències del primer número. Comprenguin, a més, que els nostres mitjans són modestos i que ens llancem a una aventura per l'afany que tenim de servir l'hora decisiva i greu dels grans ideals del nostre poble.

Agraïts a la premsa que ens ha rebut amb afecte. Es cert que no ha mancat un diari que ens rep amb un habilidós desig de molestar-nos. Fins se'ns combat per publicar, en castellà, tal com ha estat escrit l'article del gran amic de Catalunya Eduard Ortega! També avui en publiquem un de l'Ossorio, amb el qui, a més, ens separen un món d'ideologia. Considerem que val més publicar-lo inèdit que no pas en recullis de revista de premsa.

Al Poble Espanyol, de l'Exposició, s'hi ha registrat un naixemennt

Al Poble Espanyol, de l'Exposició, hi ha hagut de tot. Festes de tota mena, actes solemnials, revetlles, coses serioses. Només hi mancaven dues coses: un naixement i un mort. El naixement ja hi ha estat. La mort, no cal pas que hi sigui.

Al Poble Espanyol, dins del seu recinte, ha nascut un infant. Es tracta d'un bordegàs, fill del guarda major del Poble, Joaquim Aparici. Al nou nat se li ha posat el nom de Jordi.

La Comissió de Parcs i Palaus, per tal de celebrar aquest esdeveniment, ha donat al nascut una llibreta de la Caixa de Pensions per a la Vellesa amb una imposició inicial de cinc centes pessetes. Aquesta llibreta serà de la Sucursal de dita Caixa, installada a Montjuïc.

La presidència de la República

Alcalà Zamora, Lerroux i la crisi

Encara que no hagi arribat al gros públic, el termòmetre polític acusa una altra graduació. La candidatura d'Alcalà Zamora, per a la presidència de la República, per bé que acceptada per tots els grups parlamentaris, és sòcavada sota mà per alguns elements de no despreciable influència. El senyor Lerroux no hi té res a veure en aquesta maniobra, però, particularment, no despreciaria, sembla, ocupar la primera magistratura de l'Estat. Als setanta anys és edat prou madura per no deixar-se impressionar massa per les apellacions al compliment del deure partidista al peu del canó. A la República se la serveix també des de la presidència. No és fàcil que Alcalà Zamora sigui desplaçat; caldria que D. Alexandre volgués donar-li la batalla, i això no està en l'ànima del cap radical, ni amb la conducta de desprendiment que ve seguint.

FOCS DE BENGALA

Profilaxi política

Cap microbi no és tan dolent en si mateix com per la quantitat de toxines que porta dintre. Això ens assegura un metge amic, especialitzat en bacteriologia. Per això quan un organisme fort, ric de defenses, rep una invasió microbiana, la reacció és tan forta que, de vegades, perilla seriosament aquell en destruir els cossos bacilars i deixar lliures les metzines que contenien.

D'igual manera el cos polític, l'organisme parlamentari, poden veure's infectats amb facilitat inopinada. El polític o parlamentari immoral és un gèrmen patògen, atapeït de repugnants malures, que cal localitzar i destruir abans no empestifi l'atmosfera. Cal que això sigui a temps i d'una manera implacable. Cada diputat, cada home representatiu, situats vora l'encartat, deuen constituir-se en leucocits que operin la defensa del cos polític a què pertanyen, si no volen deixar-lo podrir. Com més pròxims al delinqüent, més i més inflexibles deuen mostrar-se. Tota benvolença malentesa esdevé, en aquests casos, contraproduent i suïcida.

Aquest fou el procès lent de la descomposició de la monarquia, emparadora de tota mena d'infusoris dictatorials i pre-dictatorials. I la República, que té una complexió jovençana, per bé que robusta, deu evitar—i evita—que dintre el seu organisme sa pullulin elements morbosos.

Felicitem-no's-en. I felicitem als cent cinquanta tres diputats—inclòs un distret o curt de vista—que d'una faisò enèrgica i decidida han sabut reaccionar contra la permanència entre ells de figures tèrboles, susceptibles d'engendrar focus microbians. Es, fins i tot, un bé que això s'escaigui quan el nou règim no ha adquirit encara la plètora que li espera. Altrament, la reacció defensiva hauria pogut adquirir proporcions comprometedores per a l'atacat.

Ara, no en parlem més, si us plau. No fem estelles de l'arbre caigut, per molt que fos de mala mena. Damunt de la freda llosa que tanca per sempre més aquest cadàver civil dipositem tot el que volgueu, mentre no siguin semprevives.

J. M. FRANCES

La Constitució serà aprovada totalment dintre breus dies. Això fa que cobri interès el plet de la formació del nou govern.

Indefectiblement, l'aprovació de la Constitució i l'elecció de president implica el plantejament de la crisi. Respecte per qui i com serà resolta aquesta obligada crisi de govern, giren els comentaris, i diríem també que certs treballs preliminars.

La crisi financiera alemanya

¿Cap a un nou arranjament econòmic d'Europa?

La gestió política internacional d'Alemanya, ve dominada per les dificultats econòmiques contra les quals es debat d'ençà de la guerra.

Aquestes, però, s'han agravat extraordinèriament davant la impossibilitat de trabar a la indústria germànica, mercats capaços de consumir la seva quantiosa sobreproducció i d'oferir al seu comerç una base segura per al foment de la riquesa nacional, absolutament precisa si es desitja sincerament que el Reich pugui fer front als quantiosos pagaments que graviten pesadament sobre la seva economia, com una conseqüència dels deutes de guerra.

Ara bé, el pagament de les anualitats previstes deurà realitzar-se dintre algun temps i no pas desseguida. Exactament, el dia primer de juliol, però abans, i precisament en vigència l'acord de Base relatiu als crèdits comercials alemanys a curt termini, segons el qual el Reich deurà pagar als banquers nord-americans 1.600 milions de marcs or, i una quantitat semblant a la banca anglesa. En conjunt el total dels pagaments a fer en aquesta data pujava a 8.000.000.000 de marcs or.

I com que aquell que té un deute, és en resum, l'únic que pot dir com pot o com li plau de pagar, res no té de particular que Alemanya, pobre en or però rica en productes manufacturats, tingui la pretensió de pagar als seus banquers i als seus creditors en general, no amb divises monetàries sinó amb espècies naturals o manufacturades, que són les que li sobren, precisament, en els seus abarrotats magatzems.

Per altra part Alemanya, mestra en l'art de cercar als problemes solucions de gran envergadura capaces per a incorporar els elements més diversos dintre un sol projecte general d'arranjament, intenta establir un nexe entre els deutes de guerra i els pagaments a curt termini, recolzant-se en la tesi de què l'examen de la seva capacitat de pagament no té lògica, si no es porta sobre la totalitat de les qüestions que afecten la seva situació financiera.

Tal ha estat el tema de les converses sostingudes aquests dies passats entre Laval, Flandin i Von Hoesch, prenent peu de la propera reunió que, el dia 13 de l'actual, ha de celebrar a París la Comissió Econòmico Franco-Alemanya, i a idèntic motiu obeeix el precipitat viatge a la capital francesa, de l'ambaixador de la veïna República a Berlín, el senyor André Franòois-Poucet, poc després de la conversa tinguda pel mateix amb el canceller Bruning, el ministre d'Afers Estrangers, Von Bülow, i el de Finances, senyor Dietrich.

Així, doncs, ens trobem davant la possibilitat d'un nou arranjament econòmic franco - germànic, quin abast és impossible de precisar en aquest moment, però al qual França—refeta la situació econòmica interior fins al punt de fer d'ella la nació més rica d'Europa—és possible que, finalment, hi dongui una solució a l'ensemps generosa i pràctica, malgrat que les negociacions es preveuen, per ara, particularment difícils, ja que els economistes francesos són contraris al punt de vista alemany.

Perquè cal reconèixer que la situació econòmica dels diferents Estats europeus cada dia és més solidària i que l'ensorrada financiera d'un d'ells podria ésser causa d'un "crac" general.

Vegi's, si més no, com element de jui simptomàtic, el resultat del balanç que el mes d'octubre passat ha fet el Banc Internacional de Pagaments, balanç que acusa una minva de 180 milions de francs or suïssos, causada pels crèdits impagats, en relació, principalment, amb el deute de guerra i que és per aquesta manca d'ingressos que l'esmentat organisme bancari s'ha vist obligat negar a l'Austria un crèdit de 60 milions de schillings, absolutament necesari per al desenvolupament de l'economia nacional d'aquell país.

Teòricament, els Estats són amos de la seva economia; pràcticament, la solidaritat financiera internacional és un fet.

EL CLIXE D'AVUI

L'home que cau d'inanicio

El succés d'aquest matí no té cap mena d'importància. Es anònim. Generalment esdevé inedit a les columnes de la Premsa, perquè poques vegades acaba al dispensari del districte.

Nosaltres tampoc li treurem la seva qualitat de cosa abstracta, de cosa quotidiana, intrascendent en la vida febrosa de la gran ciutat industrialitzada. No reportarem noms ni dades. Multitut, sí; multitut anònima i una individualitat grisa, opaca, intrascendent; el captaire o el sense feina que cau atuit per la fam i el cansansi. Cosa anònima con la còrrua seguida de gent, multitut, que passa sota els balcons de la redacció.

Un carrer qualsevol de la gran ciutat Tots els carrers de la ciutat poden servir d'adequat escenari per aquest drama sentimental d'aparíència que no fa ni condensar una petita gota d'emoció en la boira d'indiferència en que transita el ciutadà espectador i intérpret alhora del "succès" del dia.

Un carrer qualsevol, les Rondes per exemple. Un home estirat a terra que somica i es queixa: "Tinc gana". Uns quants passen indiferents esguardant quants passen indiferents, esguardant lo de blaix. La imprescindible dona de bon cor és la primera d'aturar-se. Vé de la plaça; li dona al caigut un tros de pa i comença a blasmar inconeguts causants d'aquella misèria.

El grup de gent. L'almoina cau de sobte damunt al desgraciat que no ho esperava. Al grup abunden les noies que comenten i s'enterneixen.

El repórter fa la foto. Minuts després el lloc torna a quedar tranquil. La còrrua de gent repren el seu ritme placèvol, que consona amb el trontoll metàllic del tranvia i amb les botzines dels automòbils.

La fam anònima. La fam que no sorpren a ningú. La fam de la qual no s'analitzen les causes. La fam que a la ciutat industrial, al carrer del benestant, del burgès, que no sent inquietuts econòmiques, del capitalista, tothom vol ignorar. La fam que no va a les columnes dels diaris i resta inèdita.

L'anònim, l'intrascendent succès del dia que el fotògraf ha copsat aquesta matinada.

E.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 10/11/1931, pàgina 1